

9 (1110)-сон 6 март 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

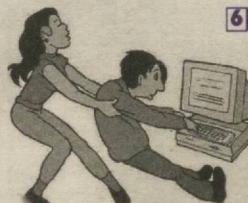
Жамият

Зулхумор МҮМИНОВА:
СУЯНЧИҚ ЗАИФ
БЎЛМАСЛИГИ
КЕРАК

МЕҲР-МУҲАББАТ
СОҲИБАЛАРИ

БОЛАНГИЗНИНГ
"ДУШМАНИ"...
КИМ?

ТЕРМА ЖАМОАМИЗ
ЙИФИНИ

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, МУҲТАРАМА ОНАХОНЛАР, МУНИС ОПА-СИНГИЛЛАР!

Элмира БОСИТХОНОВА:

АЁЛ ЮРТ ЗИЙНАТИ, ОИЛА ЧИРОФИДИР

— Элмира Эркиновна, бугун аёллар зиммасидаги фарзанд тарбияси, оилада, жамиятда соғлом муҳит яратиш каби жиддий юмушлар залворли ижтимоий бурчга айланди. Президентимиз раҳнамолигида ва ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган алоҳида эътибор ва яратилаётган имкониятлар тўғрисида мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида хотин-қизларнинг ўрни тобора мустаҳкамланмоқда. Жамият ҳаётида аёлларнинг фаоллиги ортиб бораётгани кўмитанинг бугунги фаолиятига ҳам ижобий таъсира таъсир кўрсатмоқда...

— Аёлнинг оилада, маҳалла ва жамиятда тутган ўрнини ҳеч нарс билан қиёслаб бўлмайди. Унинг ўзига ярашқили унвонлари кўп: Меҳрибон она, мунис опа, сингил, жонга жон тутгувчи қиз, жонкуяр ва тиниб-тинчимас келин, оиланинг чироғи бўлган бека, қунончақ муаллима, тadbirkor, раҳбар... Бундай масъулиятли мартабаларнинг ҳар бири мамлакатимиз ҳаётида аёлнинг қадрини янада юксалтираверади. Ҳаётнинг барча қувончу-ташвишлари унинг кўнглидан ўтиб, сўнг жамиятга сингиб боради.

Хотин-қизларнинг ижтимоий бурчи ҳақида гап очдин-гиз, бугун юртимиз аёллари оила ташвишлари ҳамда фарзанд тарбиясидан ортиб, давлат қурилишида ҳам фаол иштирок этишмоқда. Tadbirkorлик ва иқтисодий соҳа тараққиётига ҳисса қўшмоқда. Илм-фан ривожига ўз иқтидорини намоён этмоқда.

Биласиз, Юртбошимизнинг аёллар билан ишлаш тизimini яратиш борасидаги ташаббуси асосида 1991 йилда ташкил топган Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси энг йirik жамоат ташкилотларидан бири сифатида фаолият юритиб келаяпти. Алоҳида эътироф этиш керакки, давлатимиз раҳбарининг 2004 йил 25 майдаги "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасининг фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-таdbirkorлар тўғрисида"ги Фармони бу соҳада ўзига хос дастуриламал вазифасини ўтамоқда.

Республика микёсида ушбу тарихий Фармон ижросини таъминлаш мақсадида 14 та вилоят, 168 та туман, 26 та шаҳар хотин-қизлар кўмиталари, жами 208 та ҳудудий бўлинма ва 42 мингта бошланғич хотин-қизлар ташкилотлари бугунги кунда фаол ҳаракатлар олиб боришга интиломоқда. Айниқса, юртимиз тараққиётига ўз улушини қўшаётган сиёсатчи, тadbirkor, олима ва бошқа соҳаларда фаолият олиб бораётган аёлларимиз, маҳаллалардаги фоллар, онахонлар, опа-сингилларимиз кўмитамизнинг энг яқин кўмакчиларига айланишмоқда.

(Давоми 3-бетда)

Сизга таъзим, сизга эҳтиром!

ҲИКМАТ

Ёрдам беришнинг гўзаллиги ундан кишининг тасалли топишида кўринади.

Абу Али ибн СИНО

САДОҚАТЛИ, САХОВАТЛИ

2013 йил — Обод турмуш йили

Каттакўргон шахридаги “Зариф-обод” маҳалласида яшаб, кўпчилигининг дуосини олиб келаётган Акбар Санакуловлар оиласи “Энг намунали оила” кўрик-танловининг Самарқанд вилоят босқичида фахрли биринчи ўринни эгаллади.

Хушхабарнинг қаноти бор, деганлари рост экан. Бу қувончли муҳдани эшитганларнинг боши осмонга етди. Ҳар бир инсон, энг аввало, ўз оиласи бағрида бахтли бўлсагина, жамиятда шухрат, обрў топади. Инсон бахтли бўлиши шарт, мабодо бахтсиз экан, бунга унинг ўзи айбдор, деган эди донишмандлардан бири. Дарвоқе, вақтида етти эмас, етмиш марта ўйлаб-ўйлаб ташланган оила пойдевори албатта мустаҳкам бўлишини Акбар Санакуловлар хонадонни аъзолари ҳаётда исботлашди.

— Бахтли ҳаёт замонида аввало эр-хотиннинг бир-бирига бўлган меҳр-муҳаббати устун туриши керак, — дейди Акбар ака. — Ойлада соғлом муҳитни яратиш, фарзандларни оқил, илму маърифатли қилиб вояга етказиш орқали ҳам жамиятга катта наф келтириш мумкин. Айниқса, истиқлол фарзандлари бўлмиш бугунги кун авлодлари юрагига Ватанни севишдек улуг туйғунни сингдириш ҳар бир ота-онанинг бурчи, вазифаси.

Акбар ака гурунг орасида ўзининг болалик чоғлари кечган Каттакўргон туманининг Мойбулоқ адирларини ҳам хотирлади. Гўзалликка, она табиатга ошувталлик ҳисси мактабни тугатгач, уни Самарқанд давлат университети томон етказди. Тахсилни муваффақиятли тугатиб, дастлаб Каттакўргон шахрида жойлашган техникумда, сўнгра мактабда ёшларга математика фанидан сабоқ берди. Айни пайтда эса Каттакўргон тумани табиатни муҳофаза қилиш инс-

пекцияси бошлиғи вазифасида фаолият юритмокда.

Узукка кўз қўйгандек бир-бирига ярашиб турган бу саодатли жуфтликка ҳамманинг ҳаваси келади. Ойла бекаси Манзура опа шахардаги 2-умумтаълим мактабида бошланғич синфларга сабоқ беради, олий тоифали ўқитувчи.

— Ҳозир айтсам, биров ишонади, биров ишонмайди, Акбар акангиз билан 6-синф пайтимда танишиб қолганмиз, — дейди Манзура опа кулимсираб. — Бизлар асли Қўшработ туманининг Шовона деган қишлоғиданмиз. Отам ўша пайтда Мойбулоққа ишга келган экан. Табиийки, шу ердаги мактабда ўқишни давом эттирганмиз. Кейинчалик, вояга ета бошлаганимизда юракларга тушган чўғ чин муҳаббатга айланган, ва... шу-шу тақдиримиз боғлиғиб кетди. У киши билан бамаслаҳат ҳолда

бизлар аввало илм йўлини танладик. Кейинчалик ота-оналаримизнинг оқ фотиҳаси билан умр йўлларимиз туташди. Бугунги кунда бир ўғил, уч қизимиз, тўрт нафар неварамиз бор. Бахтлимиз десаам арзийди.

— Санакуловлар оиласига ҳаммамиз чин дилдан ҳавас қиламиз. Қанийди, ҳаммаю шуларга ўхшаб бир-бирини тушуниб, қадрлаб яшаганида эди, нотинч оилалар бўлмасди, — дейди “Зарифобод” маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Гулбаҳор Каримова. — Бу хонадонни бошқаларга ибрат қилиб кўрсатамиз. Меҳнаткашлиғи, эзгу ва савоб ишларнинг бошида туриши эътиборга лойиқ. Бирон бир тадбиримиз, маросимимиз уларнинг иштирокисиз, маслаҳатисиз ўтмайди. Фарзандларига қаранг, бир-бирига меҳрибон, ахлиноқ...

— Раҳматли отам Бахриддин бобо “Ҳалол яшанг, ана шундагина эл олқишини оласиз, сира кам бўлмайсиз”, дея ўғит берадилар, — дея хотирлайди Акбар ака. — Фарзандларимга ҳам ҳамиша шу ўғитни такрорлайман. Ойла фазли, мустаҳкамлиги ва ободлигининг асоси ҳам ана шу ҳалолликда, деб биланам.

Ойла даврасидаги суҳбат давомида хонадон соҳибининг китоб мутолааси ва турфа гуллар ўстиришга қизиқишини, хонадон бекасининг эса чеварлик ва пазандаликка меҳри баландлигини сезиб ич-ичимиздан суюндик. Бир-бирига меҳр ва ишончи юксак намунали бўлиш бу оила соҳибларининг умр йўллари раvon, кўнгиллари обод ва фазли бўлишини тиладик.

ҲОШИМ ОРЗИҚУЛОВ,
“Ойла ва жамият” мухбири.
Самарқанд вилояти.

Жараён

АЙЁМГА
БАҒИШЛАНДИ

Яқинда “Аёллар кенгаши” Республика жамоат бирлашмасининг 8 йиллиги ҳамда Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали тадбир бўлиб ўтди. Кечага “Аёллар кенгаши” РҶБ, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш фонди, “Меҳр нури” жамоат жамғармаси ва бошқа ҳамкор ташкилотлар лойиҳалари иштирокчилари, халқаро ташкилотлар вакиллари ташриф буюришди. Тадбир доирасида дизайнер Фахриддин Жабборовнинг “Тикланиш” деб номланган Ўзбекистон анъанавий тўй либослари экспозицияси ҳамда Акмал Нур, Хуршид Зиёхонов, Ориф Муинов, Леким Ибрагимов, Файрат Ибрагимов, Гофур Қодиоров, Солиқ Раҳмонов, Чингиз Ахмаров, Шаҳноз Абдуллаева сингари мусаввирларнинг “Ўзбекистон замонавий рассомчилигида аёл образи” мавзусидаги асарларининг кўргазмаси ҳам меҳмонлар эътиборига ҳавола этилди.

Ўз мухбиримиз.

ТАЪЛИМ АСОСИ
ҲУШЁРЛИКДА

Тошкент шахар Юнусобод туманидаги 97-умумий ўрта таълим мактабида Ўзбекистон халқ шоири Зулфининг таваллуд кунига бағишланган “Сен хали улгайиб бир қиз бўласан” мавзусида семинар бўлиб ўтди. Тадбирда “Сиз билан гўзалдир замона қизлар”, “Зулфия — меҳр ва садоқат куйчиси”, “Ўқувчи қизлар орасида соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантириш яъни эрта турмушнинг олдини олиш” сингари бир қатор мавзуларда ўқувчи қизлар ва уларнинг ота-оналари билан суҳбатлар ўтказилди.

Бугунги глобаллашув даврида “оммавий маданият” никоби остида дунёга кенг тарқалаётган ва бизга бутунлай ёт бўлган гоёларга қарши курашиш мавзусида ўқувчилар томонидан тайёрланган сахна кўринишлари ва бу борада билдирилган фикрлар орқали бу муаммо ҳақида етарлича тушунчага эга эканликларини намоён эдилар.

— Сўнгги пайтларда айрим ёшлар ўртасида шарқона одоб-ахлоқ меъёрларини унутиш ҳолатлари кўзга бутунлай ёт бўлган гоёларга қарши курашиш мавзусида ўқувчилар томонидан тайёрланган сахна кўринишлари ва бу борада билдирилган фикрлар орқали бу муаммо ҳақида етарлича тушунчага эга эканликларини намоён эдилар.

Гулноза БОБОЕВА,
“Ойла ва жамият” мухбири.

Фестиваль

ГЎЗАЛЛИК
БАЙРАМИ

“Соғлом авлод учун” халқаро хайрия жамғармаси ташаббуси билан “Нафосат олами” деб номланган спорт фестивали бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Хотин қизлар кўмитаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, “Sen Yolg‘iz Emassan” Республика болалар жамоатчилиги жамғармаси, “Миллий тикланиш” демократик партияси, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳамкорлигида ўсмир қизлар ўртасида уюштирилган ушбу байрамда 400 нафардан зиёд иштирокчи спортнинг сузиш ва синхрон сузиш, спорт гимнастикаси, бадий гимнастика, спорт рақси, гимнастрада турлари бўйича беллашдилар.

Кизиқарли ва муросасиз курашлар руҳида ўтган мусобақа якунида бадий гимнастика бўйича Мадина Эрнazarова, Диёра Ҳакимова, София Қосимова, Ангелина Фокина, Илона Тен, спорт гимнастикаси бўйича Фаёз Нажмиддинов, Азиз Усмонхон, Владимир Ляпин, Робия Махмудова, Дилдора Орипова, Наима Нигманова, сузиш баҳсларида Шерзод Эркин, Миржалол Жаҳонгиров, Дилрабо Султонова, Дилдора Акмаловалар биринчи ўринни эгалладилар. Гимнастрада йўналишида пойтахтимизнинг Сергели, Шайхонтохур ва Олмазор туманлари ёшлари кучли учликдан ўрин олдилар. Мусобақанинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова сўзга чиқди.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
“Ойла ва жамият” мухбири.

ИБРАТЛИ ТАДБИР

Бўка туманидаги 42-сонли умумий ўрта таълим мактабда ўтказилди.

Тошкент вилоятининг Бўка туманидаги 42-сонли умумий ўрта таълим мактабида ўтказилган “Кеча, бугун, эртага жамиятнинг ривожланиши” мавзусидаги семинар-тренинг ўқувчиларнинг жамиятда етук шахс бўлиб етишиши йўлидаги хайрли тадбирлардан бири бўлди, десак арзийди.

— Мактабимиз туманининг энг чекка қишлоқларидан бирида жойлашган, — дейди мактаб директори вазифасини бажарувчи Бахтигул Холбоева. — Гарчи ўқувчиларимиз сони озчиликни ташкил этса-да, уларнинг билим олишга бўлган интилишлари ва қизиқишлари юқори даражада. Эътиборлиси шуки, бугунги тадбирни бевосита ўқувчиларимиз иштирокида уюштирдик. Улар тайёрлаган турли сахна кўринишларида бугуннинг ҳатолари эртага улкан муаммога айланишидан бошқаларни огоҳ этдилар. Айниқса, қизиқарли савол-жавоблар семинарни янада жонлироқ ўтишини таъминлади.

Мутафаккир алломаларимиз қолдирган ўлмас маданий меросимиз кечанинг бизга берган инъомидир, десак янглишмаймиз. Буни яхши англаб етган ўқувчиларимиз эртанги кун учун ўзларидан яхши, ибратли ишларни қолдириш ниятида ўқиб изланмокдалар. Ўқувчиларимиз Алишер Навоийнинг ғазалларини ёд олиб, дostonларини меҳр билан ўрганаётганини, Бобурнинг сирли ва сеҳрли ақлу заковати акс этган асарларини тушунишга интилаётганини кўриб, чин орақдан қувонасан киши.

Мактабда хотин-қизлар бошланғич ташкилоти, касаба уюшмаси, маънавият ва маърифат ишлари бўйича фаолият юритаётган ҳодимларимиз, “Камалак” етакчиси Гулжон Оқбўтаева, “Камолот” етакчиси Нағима Серикбоева, таълим-тарбия ишлари бўйича Гулчеҳра Худойкуловаларнинг ташаббуслари билан ушбу семинар-тренинг яхши натижалар беришига умид боғлаш мумкин.

Нигора ЭРКИН қизи,
“Ойла ва жамият” мухбири.

— Хотин-қизлар кўмитасининг шу йил январь ойида бўлиб ўтган Республика конференциясида кўмитанинг келгуси фаолиятини белгилаб берувчи Ҳаракат дастури қабул қилинди. Янгича ёндошувга асосланган ва тизимдаги барча муаммолар ечимини қамраб олган бу дастурнинг маҳаллалар ва хонадонлардаги долзарб масалаларга йўналтирилган банди ҳам мавжуд. Уни амалга татбиқ этиш жараёни қандай кечаётми?

— Бу ўринда аввало муҳтарам Президентимизнинг Республика конференцияси иштирокчиларига йўллаган табригида Хотин-қизлар кўмиталарининг халқаро микёсдаги обрўини эътироф этиб айтган фикрларини таъкидлашни ва ушбу фикрлар тизимда фаолият юритаётган масъулларга нафақат ифтихор, балки масъулият ҳиссини ҳам юклаганини айтиб ўтмоқчи эдим. Ушбу табрикда кўмиталарнинг келгуси фаолияти асосан аёлларнинг оғирини енгил қилиш, уларнинг барча эзгу интилишларини қўллаб-қувватлаш, юрт тараққиётидаги иштирокини кучайтиришга қаратилиши лозимлиги ўқитиб ўтилган.

Конференциядан сўнг биз кўпроқ аёллар билан, уларнинг орзу-интилишлари билан нафас олишга, юракларига яқинроқ боришга ҳаракат қиламиз. Кузатишимча, одамларнинг дунёқараш, интилишлари, орзу-истаклари турлича бўлиши мумкин, аммо халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган қўшничилик, маҳалладошлик каби чиройли удуларимиз, қўл асприк аъналаримиз бор. Уларнинг барчаси маҳаллада шаклланган ва халқимизни кўринмас ҳамда мустаҳкам ришта билан бақамти, баҳамжихатликда тутиб туради. Хонадонлардаги ижтимоий-маиший шароитни, оиладаги маънавий муҳитни, фуқароларнинг саломатлигини, иқтисодий ҳолатини ўрганиб, муаммолар ечимини ўша жойнинг ўзида ҳал этиш учун бир қатор ташкилотлар билан маҳаллада ҳамкорлик тизимини яратмоқдамиз.

— Мамлакатимизда қизларнинг билим олиши, истеъдодини намоийш этишига алоҳида эътибор берилляпти. Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари ўзларининг ортидан келаятган иқтидорли ёшлар учун йўлча юлдузга айланб улгуришди. Спорт, санъат, илм-фан соҳасида дунёда энг салоҳиятли тенгдошлари билан бўйлашиб турган қизларимиз сафи кенгайиб бораёпти. Аммо оғрикли муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Олиб бориладиган кенг қамровли тарғибот ва тушунтириш ишларига қарамай, ҳамон қизлар ўртасида эрта никоҳдан ўтиш, айрим ота-оналар томонидан уларнинг билим олишлари ва хунар ўрганишларига эътиборсизлик каби муаммоларга дуч келаямиз... Яқинда эса Хотин-қизлар кўмитаси яна бир хайрли ишга қўл урди: қоллеж ва лицейларда айнан ана шундай долзарб мавзуларга бағишланган мулоқотлар уюштирилмоқда.

Сухбатдошимиз — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова Тошкент давлат тиббиёт институтини (ҳозирги Тошкент Тиббиёт академияси)ни битирган. Тиббиёт фанлари доктори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими.

Турмуш ўртоғи Тоҳирхон Боситхонов — муҳандис-тадбиркор. Фарзандлари — Озода, Зиёда, Умида, Боситхон олий маълумотли шифокор, иқтисодчи.

Элмира БОСИТХОНОВА:

АЁЛ ЮРТ ЗИЙНАТИ, ОИЛА ЧИРОФИДИР

Сизнингча, бундай йўналишдаги тадбирларнинг самараси қандай бўлади?

— Сиз санаб ўтган ютуқларимиз бизни қанчалик қувонтирса, баъзан учраб турган муаммоларимиз кўнглимизга шунчалик оғрик солади. Дарсга ўз вақтида бориб-келиши, билим олиши билан бирга, бола ўзида интизом, масъулият кўникмасини шакллантиради. У ҳадемай шахс сифатида мустақил иш бошлайди. Оила, рўзгор ташвишларини зиммасига олади. Бундай масъулиятли вазифаларга ҳозирдан кўника ҳосил қилмаган боланинг келажаги нима бўлади?

2012 йилда касб-хунар коллежлари ва академик лицейлардаги давоматни таъминлаш бўйича олиб борилган ишлар бир қанча ижобий ўзгаришларга сабаб бўлгани қузатилсада, мунтазам дарсга қатнамаётган ўқувчиларнинг маълум қисминини ўқишга қайтариш мушкул бўлди. Ана энди ўзингиз ўйлаб кўринг, эрта бир кун ўша дарсга қатнамаган болаларнинг тақдирини қандай кечадиган? Улар келажакда рўбарў келиши мумкин бўлган муаммоларнинг келиб чиқишига сабаблар кўп албатта, бироқ бу сабаблар ичида энг ачинарлиси — жамоатчиликнинг бефарқлигидир. Шу боисдан ҳам давлат ташкилотлари билан бирга жамоат ташкилотлари ёнма-ён туриб бу каби маънавий муаммоларни ҳал этишга кўмаклашиши зарур.

Айрим ота-оналар узокни кўзламасдан ёки шошқалоқлик оқибатида вояга етмаган қизларини турмушга узатмоқда. 17-18 ёшида оиланинг оғир юки елкасига тушган ўша навнихол қизлар орасидаги тугроқлар ва уларнинг салбий оқибатлари нафақат ота-она, балки бутун жамият учун ҳам оғрикли муаммо эмасми?

Шу боис касб-хунар коллежларида, академик лицейларда кенг қамровли тушунтириш ишларини йўлга қўйдик. Қизлар ўртасидаги эрта никоҳнинг салбий оқибатларини биринчи навбатда ота-оналарга тушунтириш, ўқитиш керак. 17-18 ёшига кирадиган устидан авайлаб ўстирган қизи зиммасига ҳаётнинг қутилмаган оғир ва машаққатли зарбаларини тушиши мумкинлигини, навнихол вужуд ҳали ҳомиладорлик ва туғруққа тайёр эмаслигини уларга очик-ошкора аниқлашга бу каби муаммолар ўз ечимини топади. Айни пайтда бундай жиддий масалалар юзасидан нафақат ўқув даргоҳларида, балки маҳаллаларда ҳам кенг қўламли ишларни йўлга қўймоқдамиз.

— **Хабаримиз бор, Кўмита ташаббуси билан таълим муассасаларида “Ораста қизлар” тўғрақлари фаолияти йўлга қўйилган. Тўғрақлар нафақат қизларнинг озодаллиги, тозаллиги борасида, балки гоёвий масалалар, ёшлар маънавиятини ўқсалтириш борасида ҳам фаолият юритмоқда...**

— Бугун биз глобаллашув замонида яшаймиз. Тараққиётнинг ижобий жиҳатлари билан бирга салбий таъсирлари ҳам бўлади, албатта. Маданиятлар, урф-одатлар, аъналар борасидаги фикрлар ҳам ўзгариб бормоқда. Лекин ҳар бир миллат ўзининг асл қадриятларини асраб қолиши билан ўз қудратини намоён эта олади. Тўғри, бугун ҳорижда ишлаш учун имкониятлар кенгайди. Кимдир бу имкондан фойдаланиб, юртимизга наф келтираётган бўлса, айрим ҳамюртларимиз одам савдоси қурбонига айланиб, чет элларда сарсон-саргардон кезиб юрибди. Баъзи юртдошлари-

миз ўзлари билан нафақат борган жойларидан эсталик совғалар, балки етти авлодига зарар бўлиб етадиган юқумли хасталиқларни ҳам олиб келаятганлари эҳтимолдан йироқ эмас.

Ўз навбатида “Ораста қизлар” тўғраги аъзолари эса ўтилган машғулотларда бу каби масалаларда тўла маълумотга эга бўлишади. Ўзларини тиббий жиҳатдан ҳимоялаш сирларини ўзлаштиришади. Тиббий маданият борасида ҳатто кўз илғамасдек туюлаётган ҳолатларга ҳам зийрак бўлишни қизларимиз онгига сингдиришимиз керак. Ҳар бир хонадонда бўй ростлаётган ва эртанинг оналари бўлиши қизларимизнинг соғлиғига, маънавий оламига лоақал бир нуқтадек ҳам соя тушмаслиги керак. Ана шундагина биз соғлом ва баркамол фарзандларга эга бўламиз.

— **Азалдан ҳалол йўл орқали тадбиркорлик билан машғул бўлиб, ҳам ўз оиласи, ҳам ўзи яшайётган юрт тараққиётига муносиб ҳисса қўиши бизнинг аёлларимизга бегона бўлмаган фазилат. Хотин-қизлар кўмитаси томонидан “Микрокредитбанк” билан ҳамкорликда амалга ошириладиган аёллар ўртасида тадбиркорлиқни ривожлантириш борасидаги лойиҳалар хонадонларга фаровонлик ва барока олиб кирмоқда...**

— Хотин-қизлар ўртасида тадбиркорлик фаолиятини, кичик бизнес ва касаначилиқни ривожлантириш борасида ўтган йиллар давомида “Микрокредитбанк” томонидан 140 миллиард сўмдан зиёд маблағ ажратилди. Натижада мамлакатимизда 100 минг нафардан зиёд аёл доимий иш билан таъминланди. Биргина ўтган 2012 йилда 5244 нафар тадбиркор аёлга 38,6 миллиард сўм микдорида кредитлар берилди ва 16 минг нафар аёл доимий иш ўрнига эга бўлди. Умуман олганда, ўтган йилнинг ўзида республикамиздаги тижорат банклари томонидан тадбиркорлик билан шуғулланган хотин-қизларга ажратилган кредит микдори 491,7 млрд. сўмни ташкил этгани жамиятимизнинг етакчи қучларидан бирига айланаётган аёлларнинг нуфузини оширишга хизмат қилмоқда. Албатта, мен санаб ўтаётган рақам ва маблағлар ҳазилакам рақам ёки маблағлар эмас. Шахсан Президентимиз ва

Мулоқот

ҳукуматимизнинг бизларга кўрсатаётган бундай юксак эътибори ва яратиб берилаётган улкан имкониятларга муносиб равишда ишлашимиз керак.

Шу ўринда кўмитанинг халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлигига алоҳида тўхталиб ўтсам: “Микрокредитбанк” ва БМТнинг UNWOMEN (Аёллар тузилмаси) ҳамкорлигида “Ўзбекистон аёлларининг иқтисодий ҳуқуқларини ҳаёtgа кенг татбиқ этиш” лойиҳаси асосида Қорақалпоғистон Республикасининг Қонлиқўл, Фарғона вилоятининг Тошлоқ, Қашқадарё вилоятининг Қарши туманларидаги маҳаллаларда кам таъминланган аёлларга гуруҳ қафиллиги асосида жами 100 минг АҚШ доллари микдорида миллий валютада микрокредитлар ажратилди.

“Обод турмуш йили”да бу ҳамкорлик изчил давом эттирилиб, маъруз лойиҳамиз Сирдарё, Жиззах ва Тошкент вилоятларида ҳам жорий этиляпти. Айни кунларда “Микрокредитбанк” билан ҳамкорликда вилоятларда хотин-қизларининг тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишларига ёрдам бериш мақсадида семинар-тренинглар ўтказилмоқда ва ўзаро гуруҳларга бирлашган хунарманд аёллар ўзаро қафиллик асосида кам фойзли кредитларга эга бўлишмоқда.

Рўзғори тўқис, уйи тинч, фарзанди саломат бўлса, аёлнинг юз-кўзидан бахт нури ёғилди. Меҳнат қилиб чарчамайди. Унинг тақассуми эса оилани чароғон этади. Юқоридаги рақамлар ортида турган тақдирлар ва уларнинг хонадонлари қанчалик нурга тўлаётганини тасаввур этиш қийин эмас.

— **Элмира Эркиновна, байрамлар байрамларини етаклаб келади, деганларидек, бугун сиз билан 8-март Халқаро хотин-қизлар куни арафасида суҳбатлашиб турибмиз. Мунис ва меҳрибон оналар, опа-сингилларимизга байрам тилаклариниз...**

— Жамиятда, оилада соғлом муҳит яратиш, баркамол авлодни тарбиялашдек масъулиятли вазифани шараф билан адо этиш бизнинг ҳам зиммасига юклатилган. Шундай экан, ўз оиласида бахти бутун бўлган аёлнинг жамиятда ҳам ўрни ва нуфузи сарбанд бўлади. Юксак маънавиятли ва маърифатли аёллар нафақат ўз уйининг, балки элу юртнинг зийнатидир. Мен барча она-хонларимизни, дилбар опа-сингилларимиз ва қизларимизни, сариштали келинларимизни ушбу айём билан чин юракдан қутлаш баробарида, уларга ўзбекона ҳаё-иба, меҳр-муҳаббат, оқилалик ва гўзаллик ҳамиша ҳамроҳ бўлишини тилайман.

— **“Оила ва жамият” гаетасининг муҳлисари номида Сизни ва кўмита тизимида фаолият олиб бораётган барча аёлларимизни ҳам қутлуғ байрам билан самимий табриклаймиз.**

“Оила ва жамият” мухбири
Ҳамроҳон МУСУРМОҶОВА
суҳбатлашди.

— Зулхумор, айтинг-чи, ўтаётган бетақроқ ва унутилмас йиллардан тортиб, лаҳзаларга бизлардан нималарни олиб қўяди-ю, нималарни ҳаёда этади?

— Ёш ўтган сари одамнинг ҳис-туйғулари ўтмаслашиб боради, деган гапни эшитганмисиз? Менимча, ундай эмас. 50 ёш инсоннинг энг камолотга етган ва хатолардан кўра кўпроқ ютуқларга эришиши шарт бўлган даври ҳисобланади. Туйғуларнинг қаймоғи қолади бу ёшда. Йиллар нималарни олиб қўяди, дедингиз-а? Йиллар олиб қўймайди, аксинча бизга кўп бойликларни ҳаёда этади. Чунки одам ҳар қандай ёшида ҳаётдаги энг гўзал, энг жозибали нарсаларни ўзига сингдираверади. Буларнинг барчаси инсонни ҳаётга теранроқ назар ташлашга ундайди. Агар танлаган йўлингиздан тоғмасангиз, биринчи навбатда ўзингизга хиёнат қилмасангиз, нимадандир “синиб”, мақсадингиздан ўғирмасангиз, бойиб бораверасиз.

— Кўпчиликка манзур бўлган “9 ой” фильмида бош роллардан бирини талқин этдингиз. Ҳамиша изтироблар, ташвишлар гирдобда қолган аёл образини ижро этиш сизга қийин кечмадими? Айтмоқчиманки, шу рол баҳонасида Зулхумор ўзини топа олдими?

— Биласизми, мен қачонлардан бери ана шундай ҳаётий ролларда ўйнашни орзиқиб кутаётгандим. Яхши ролга киришиш ҳам, чиқиб кетиш ҳам жуда қийин. “9 ой” фильмидаги ролим кутганимга яраша муносиб совға бўлди мен учун. Агар актёр ҳар йили тўртта мана шундай рол яратса, балки бу ҳолатни ҳис қилолмас. Ҳар бир ролнинг ўз масъулияти бор ва шунга тайёр туриш керак. Қўшиқчилар “Йилда 2-3 та концерт бера олмайман”, дейишади. Чунки улар янаги концертга тўлишлари керак-да. Актёрлар ҳам шунақа. Яхши рол кам келади. “9 ой” фильми суратга олинганга икки йил бўлди, лекин мен ҳалигача қаҳрамоннинг ҳолатидан чиқа олганим йўқ.

— Сизнинг жуда кўп вақтингиз дубляжда ўтади. Овоз берувчи машҳур санъаткорлар қаторида турасиз...

— Ростини айтايки сизга, дубляждан жуда қарчамди. У одамни толиқтириб юборади. Ҳар куни 14 соатлаб турли ёшдаги қаҳрамонларга гоҳ бола, гоҳ ўрта яшар, гоҳида йигитча, гоҳида кампир бўлиб овоз бериш... Тушлик қилишга ҳам вақт топа олмайсан баъзида.

— Янги овозлар кўпайди.

Таникли дубляж устаси ва маҳоратли актриса Зулхумор Мўминова билан суҳбатларимиз ҳар гал гоёт қизиқариш ва ҳаяжонли кечади. Бу санъаткор руҳиятида юз бераётган ўзгаришлар ҳосиласидан юзага келади. Унинг самимий мулоҳазалари, ўй-кечинмалари муштарийларни ҳам ўйлашга, мушоҳада юритишга ундайди деб ўйлаймиз.

Зулхумор МЎМИНОВА:

СУЯНЧИҚ ЗАИФ БЎЛМАСЛИГИ КЕРАК

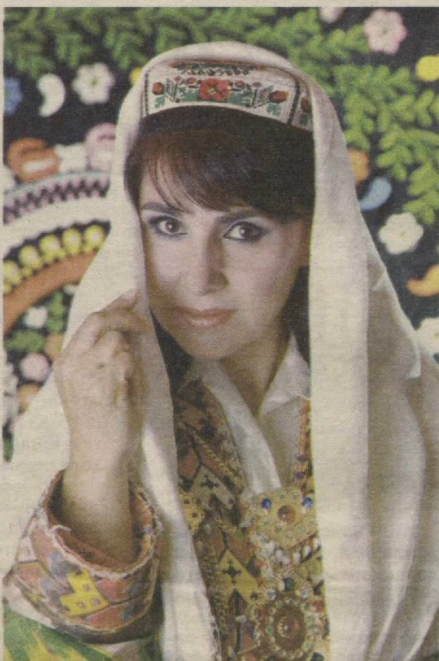
Лекин дубляжни эп-лаш ҳар кимнинг ҳам кўлидан келавермайди-ку! Актёрнинг овози ҳам муҳлисларга қадрдон бўлиб қолади...

— Дубляжга ҳавас қилувчилар анча кўп. Кимдир астойдил ишлагани келса, бошқа бировни машхури қаваси бу даргоҳга бошлапти. Бу касбда нимагадир эришиш, унинг устаси бўлишинг учун бутун умринг кетади. Мен шунчаки ишлашни истайман. Инсон қайси ишга қўл урмасин, шу соҳанинг энг зўр мутахассиси бўлиши керак. Бу энг тўғри йўл.

— Зулхумор, сизга Ҳамиша бир саволни беришга истихоло қиламан. Ўғлингиз Умиджонни турмуш ўртоғингиз вафотидан кейин ёлғиз ўзингиз вояга етказдингиз. Чиройли аёлсиз. Эракнинг ҳимоясиз қийналгансиз. Ана шундай дамларда кимларга суянгансиз?

— Тан оламан, жуда қийин бўлган. Айниқса, ўғил болани отасиз катта қилиш оғир экан. Бу қийинчиликни ҳеч кимга раво қўрмайман. Иккинчи томондан, бундай синовлар одамни кучли қилади. Сиз фарзандингизнинг ёнида йиғласангиз ҳам қулиб йиғлайсиз. Чунки у ҳали бола. Сизга суянади. Суюнчиқ эса заиф бўлмаслиги керак.

Яқинларингизни йўқотиш, оғир кечинмалар, тушқун

ҳолатлар одамни толиқтириб қўйиши мумкин, аммо бу ҳам ҳаёт сабоғи. Улар бизнинг руҳиятимизни бардошли қилади. Фақат буларнинг барчасини юрагимизга оғир олмасликни уddалай олганимизда эди...

— Умиджонга қандай қизни келин қилишни истардингиз?

— Ўғлимни ўзим катта қилганлигим учун у менинг қиёфамдаги аёл зотини таниди. Унга менинг кучли томонларим мужассам бўлган қиз учрашини истайман. Менинг ҳам ўзимга яраша камчиликларим бор. Умиджон келинчиликка танлаган номзод кучли бўлсин, мустақил бўлсин. Ҳаётда ҳеч нимадан қўрқмасин.

— Кейинги пайтларда сиз ўрганган, кашф этган нарсалар нималар бўлди?

— Очиғини айтмайми, ўғлим Москвага кетиш олдида менга интернетга киришни ўргатди. Ўзимнинг сайтимни очдим. Гап унинг технологиясида

эмас, қувончлиси шундаки, 20-30 йил кўрмаган танишларимни, дўстларимни топдим. 30 йилдан бери фақат ўз ҳаётим, ижодим ва касбим билан машғул бўлганман. Лекин дўстларимнинг ҳаётида қандай янгиликлар бўлганидан хабарсиз эдим. Москвада, ВГИКда ўқиган, дунёнинг турли шаҳарларида яшаётган курсдошларим билан гаплашарман. Ҳар куни, ҳар лаҳзада бутун бошли ҳаётим кўз ўнгимдан ўтапти.

— Аёл ҳар бир даврда ҳам ўзлигини топишга ҳаракат қилиб яшайди. Бугун унинг юмушлари, вазифалари ҳар қачонгидан ҳам кўпайган. У она, ҳаётда ўз ўрнини топган жамиятнинг фаол аъзоси... Эл назаридаги иқтидорли актриса, қолаверса, бир муштирапар ва меҳрибон она сифатида хотин-қизларимизнинг муборак байрами — 8 март арафасида аёлларга неларни тилаган бўлардингиз?

— Аёл бўлиш, оналик вазифасини уddалаш жудаям қийин. Унинг ҳам кучли, ҳам оғизга бўлишини тилайман. Аёл ўзининг оғизлиги билан кучлидир, деган гапда ҳикмат бор. Ҳарқанча ҳаракат қилманг, бир пайтнинг ўзида у ҳам аёл, ҳам ўз касбининг профессионал устаси, ҳам зўр тарбиячи, ҳам зўр уй бекаси ва ҳоказолар... бўла олмайди. Биринчи навбатда, у ўзлигини, назоқатини асраб қолиши керак. Ла-тофатсиз аёлнинг бошқаларга қизиги йўқ. У ўзлигини асрай олсагина атрофдагилар учун илҳом парисига айланади. Уларнинг ҳаётини янада бойитади. Аёлга тилагим — ҳеч ким билан алмаштириб бўлмайдиган ноёб ҳилқатга айлансин. Шундагина у ҳаётда мўъжизалар яратишга қодир бўлади. Ўзимга ҳам, бошқаларга ҳам ана шундай ёруғ ниятларни тилайман. Ҳар кунимиз байрамга айланишини истайман!

Меҳринисо ҚУРБОНОВА
суҳбатлашди.

АЙМОҚИ — бу сўз тилимизда “дарахтга ўралиб, мингашиб ўсадиган” деган маънони билдиради. Унинг туб илдизи “айлана” сўзидаги каби доира шаклида ҳаракатланаш мазмунини англатган. “Аймоқи” сўзининг “уруғ-аймоқ” даги “аймоқ” сўзига алоқадор бўлиш эҳтимоли ҳам бор.

Ҳовлидаги аймоқи
ток ўзи тирмашган олмани ахийри қуритди.

Журналдан

Фақат бақатерак
учидаги аймоқи узумларгина қолди.

Саид Аҳмад

АЙРОН — тилимизда қатикнинг қувда мойи ажратиб олингандан кейин қолган суюқ қисми, шунингдек, қатик ёки сузмага сув аралаштириб тайёрланадиган салқин ичимлик “айрон” сўзи билан ифодаланади. Бу сўзнинг туб маъноси жуда қизиқ. Эътибор қилсангиз, “айрон” сўзида “айир” феълининг борлиги сезилади. “Ўзбек тилининг этимологик луғати”-да изоҳланишича, қадимда сутдан ёғ айириб олингандан кейин қоладиган суюқлик “айрон” деб аталган.

Айрон ош бўлмас,
нодон бош бўлмас.

Мақол

САДОҚ — камалак ўқлари жойланиб, белга боғланадиган ёки елкага осиб юриладиган мослама, ўқдон тилимизда “садоқ” деб аталган. Бу сўз тарихий асарларимизда, эртақ ва дбстоналаримизда кўп қўлланилган.

Қизларнинг ҳам, йигитларнинг ҳам белларида ўқ-ёй ва садоқларида ўқлари бор эди.

Миркарим Осим

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

Қатралар

ҚАЙТГАН ДУНЁ

У ўзидан овози баланд чиққанларнинг унини ўчириш учун шу қадар кўп ўра қазиб ташладики, ҳатто юришга йўл тополмай ўзи ҳам ўралардан бирига кулаб тушди. Қош билан қовоқ орасидаги масофадан ҳам яқин туюлди дунёнинг қайтиши...

ЎРГАНГАН КЎНГИЛ...

У қилганини қилди, олганини олди, еганини еди ва ... покляниб ҳам келди... Аммо одамлар унинг қилганини, олганини ва еганини эсдан чиқаришгани йўқ. Хотирани ўчириб бўлармиди?

ҲАЛОКАТ

Улфатлар тўпланиб қолишди-ю, ичмайман, деганига қўлоқ солишмади уни. Пархездаман, соғлигим ёмон, деганини баҳонага йўйишди. Бири қанақа эраксан, деса, иккинчиси, бир пиёла ароқ кимни ўлдирибди, деди. Хотинингдан қўрқясанми, деб қўйди учинчиси.

Хуллас, бирови ундок деди, бошқаси бундок. Қўйишмади. Аввал бир пиёла, сўнг икки пиёла, ундан кейин эса... Нима қилаётганини билмас даражага етди ўзи ҳам.

У ҳақиқатан касал эди, пархез қилаётганди. Соғлиги ичкиликни кўтаролмас эди.

Эртаси куни эса... улфатлар отамлаб чирқираётган мурғак болалардан кўзларинигина эмас, ўзларини ҳам олиб қочишди.

МУВОЗАНАТ

Табиатда ҳамма нарсанинг мувозанати бор. Тундан кейин кун бошлангани каби, ойнинг ўн беши ёруғ бўлгани каби, қуёш чиқиши билан ой ботгани каби. Бу мувозанатни ҳис этмаганида буюк аллома Беруний ҳаёлан Америка деган қитъани кашф этармиди?

Табиатнинг бир бўлаги бўлмиш инсон ҳаётини ҳам ана шу мувозанат ушлаб туради ва ҳаёт ўз ўрнини ўлим билан алмашганига қадар қувонч ва ташвиш, бахт ва бахтсизлик, азоб ва роҳат, омад ва омадсизлик ёнма-ён яшайди.

Мабодо бу мувозанат бузилса борми, инсон ё осмон-у фалакка учиб ё ерга кириб кетади.

Лола ЎРОҚОВА.

Мамлакатимизда оғир sanoat соҳасида эришилаётган улкан муваффақиятларда Бек-ободдаги Ўзбекистон металлургия комбинати очик акциядорлик жамиятида фаолият юритаётган фидойи ҳамюртларимизнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, десак муболага бўлмайди. Айниқса, мазкур жамоада хотин-қизларнинг ўзига хос нуфузи ва ўрни борлиги уларга кўрсатилаётган ажойиб эҳтиром ва эътиборда яққол намоён бўлмоқда.

Одинахон РАҲИМОВА, "Ўзметкомбинат" ОАЖ бошланғич хотин-қизлар ташкилоти раиси:

— Бундан салкам қирк йил аввал бу даргоҳга оддий ишчи бўлиб келгандим. Устозларимдан хунар ўргандим, ҳаёт сабоқларини олдим. Ўз касбимга шу даргоҳда меҳр уйғонди. Институтда ўқисам, деган орзу-истагим бор

эди. Бахтим кулиб, шу ерда фаолият юритган ҳолда электр муҳандиси мутахассислиги бўйича олий маълумотли бўлишга ҳам муваффақ бўлдим. Ҳозирги кунда электр таъминлаш цехида бошлиқ муовини бўлиб ишляпман.

2004 йилда комбинатдаги бошланғич хотин-қизлар ташкилотига раслика сайлашди. Айни пайтда жамоамизда 44 та цехда тўққиз мингдан зиёд ишчилар фаолият кўрсатмоқда. Шуларнинг икки ярим минг нафардан ортитини хотин-қизлар ташкил этади. Уларнинг ишлаши, дам олиши, саломатлигини тиклашлари

МЕҲР-МУҲАББАТ СОҲИБАЛАРИ

ёхуд Ўзбекистон металлургия
комбинати хотин-қизлари
фаолияти хусусида
мухтасаргина таъриф

борасида жамоа шартномаси асосида қатор имконият ва имтиёзлар яратилган.

Аёлларимизнинг меҳнат таътилига уч кун қўшиб берилади. Бундан ташқари икки ва ундан ортик боласи бор аёлларга, 16 ёшгача ногирон фарзандли ва 12 ёшгача боласи бор ёлғиз аёлга яна уч кун қўшимча таътил берилади. Болалари мактабга борадиган аёлларга эса сентябрь ойининг биринчи кунлигида ўртача маоши сақланган ҳолда дам олиш кuni берилади.

Аёл фарзандининг ташвишларидан кўнгли тинч-сагина, жамиятга нафи тегадиган ишлар билан шуғулланади. Шу маънода комбинатимизда фаолият юритаётган аёлларнинг хотиржам ишлашини таъминлаш учун уларнинг фарзандларига ўндан ортик мактабгача тарбия муассасалари хизмат кўрсатмоқда. Ҳар йили ёзги таътил даврида болаларимиз учун турли оромгоҳларга йўлланмалар ажратилади.

мажмуасининг соғломлаштириш руҳида ишдан кейин аёлларимиз ўз соғликларини тиклашлари учун енгил атлетика, сузиш, баскетбол, шахмат, шашка ва бошқа спорт турлари билан мунтазам шуғулланишади. Яқиндагина янги сузиш ҳавзаси ишга туширилди. Сув спорти билан шуғулланишга қизиққанлар мураббийлар билан машғулотларга қатнашмоқда. "Ёшлик" спорт мажмуасида енгил атлетика ва спорт рақси тўғрақлари ҳам ишлаб турибди. Ҳамма цехларда "Орасталик хоналари" очилган.

Комбинатимиз аёллари ушбу имкониятлардан оқилона фойдаланиш билан бирга, ўз зиммаларидаги вазифаларни ҳам шараф билан уддалашмоқда. Ана шундай жонқуяр ва тажрибали мутахассислардан Гулбаҳор Бурхониддинова, Шамсия Холматова, Муҳаббат Асадова, Мақсуда Мустафоқуллова ва бошқа ўнлаб аёлларимиз номини фахр билан тилга олсак арзийди.

Ўтган йили 8 март байрами арафасида комбинатда хизмат қилаётган ёш хотин-қизлар ўртасида уларнинг маънавий дунёқарашини кенгайтириш, меҳнатдан ташқари бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида "Металлург маликаси" кўриктанловини ташкил этган эдик. Бу ўзига хос кўриқда комбинатимиз қизларидан Мадина Нурматова, Фариди Ходжибаева, Зарифа Якубовалар совринли ўринларни эгаллашган эди. Бу йилги танловда Нигора Шукурова, Зарина Файзиева, Дилором Тошпўлатовалар ўзларининг бор маҳоратларини намойиш этиб, совринли ўринларни қўлга киритди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ ОАЖ МАЪМУРИЯТИ

Гўзаллик, меҳр-муҳаббат, вафо-садоқат ва бахту иқбол тимсоли дея эътироф этилгувчи мунис ва дилбар аёлларимизни, лобар қизларимизни баҳор айёми — 8-март — Халқаро хотин-қизлар байрами билан самимий муборакбод этади!

Озод ва обод Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши, ҳаётимиз ва турмушимизнинг юксак даражада тараққий этмоғи, қолаверса, оилалар тинч-тотувлигини таъминлаш, фарзандларимиз тарбиясида ўзларининг ажойиб ҳиссасини қўшиб келаётган Ўзбекистон аёлларига узоқ умр, сиҳат-саломатлик, хотиржамлик тилаймиз.

Байрамингиз муборак бўлсин,
муҳтарама онажонлар,
Саодатли она-сингиллар!

Шунингдек, байрам арафасида "Тошкент" телерадиоканали орқали намойиш этиш режалаштирилаётган "Азиз муҳлисим" деб номланган кўрсатувнинг ҳам комбинат аёллари иштирокида тасвирга олингани қувонарлидир. Ушбу кўрсатувда Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Юлдуз Абдуллаевалар иштирок этишиб аёлларимизни қизиқтирган саволларга жавоб беришди.

Гулбаҳор АБДУЛЛАЕВА, "Ўзметкомбинат" ОАЖнинг Маънавият ва маърифат ишлари бўйича йўриқчиси:

— Комбинатимизда маънавий-маърифий ишлар ҳам изчил йўлга қўйилган. Ойига бир марта цехларимизнинг ҳар бирида икки соатдан маънавий-маърифий тадбирлар, тушунтириш ишлари

ўтказамиз. Унда ишчиларимизни Президент асарлари ва юртимизда бўлаётган янгилик-ўзгаришлардан бохабар қиламиз. Шифокорлар ҳамкорлигида эрта турмуш қуришнинг олдини олиш мақсадида "Саломатлиқни ўзингдан бошла", "Мустаҳкам оила — жамият пойдевори", ФХДБ бўлими билан "Оила маънавияти бешиги", ИИБ ходимлари иштирокида диний экстремизм ва ақидапарастлиқнинг, гиёҳвандлик ва одам савдосининг зарарли оқибатлари ҳақида суҳбатлар ўтказамиз. Бу тарғибот ва тушунтириш ишлари ўзининг ижобий натижаларини бермоқда.

Байрамлар муносабати билан эса концерт дастурлари, спорт мусобақалари ўтказиш аънаънага айланган. Мақсадимиз, ҳар бир ишчи ходим макркли маданият

хордиқ олиб, кўтаринки кайфиятда ўз фаолиятини давом эттиришига эришишдан иборатдир.

"Оила ва жамият" муҳбири
Нигора ЎРОЛОВА
ёзиб олди.

КОМПЬЮТЕР ВА ТЕЛЕВИЗОР

Бу техника мўъжизалари аллақачон уйимизнинг туридан мустақкам ўрин эгаллаган. Ахир, уйда телевизор бўлмаса, ширинтойимиз сеvimли мультфильмларни қандай кўради? Компьютерсиз эса замонавий болаларнинг тасаввур этиб бўлмайди-да...

Кўпчилик шундай ўйлайди-ю, аммо бола бундай техника воситаларини ўрганишда катталардан кўра укувлорқ эканини ҳисобга олмайди. Айтайлик, фарзандингизга телевизордан қандай фойдаланиш, компьютерни қай тарзда ёқиш тўғрисида махсус курс ўтмаган бўлсангиз-да, у кизиқувчанлик билан тугмачаларни бир-бир босиб кўриб ҳам бу ишни ўзлаштириб олаверади. Кейин эса онаси сеvim томоша қилаётган сериалнинг воқеалари уни ўзига ром этади. Сиз эса "Хали бола-ку, нияманинг тушунарди", дея эътибор бермайсиз. Бир кун келиб беш яшар тирранчангиз сериал ва кино қаҳрамонларининг чиройи, қадди-бастиси ва муҳаббатидан ташқари улар ўртасидаги нозик муносабатлар ҳақида сизни баҳсга қорлаганида кўзингиз "ярқ" этиб очилади. "Бу бола қаёқдан шунчалик айниб кетди, уни бу нарсаларга қим ўргатди?" деган ўйда ёқа ушлайсиз. Бунга қарангки, мутахассислар бу техника воситалари болангизнинг "душман"лари орасида биринчи ўринда турганини бежиз таъкидлашмапти.

Энди химоя усулларига ўтмасангиз бўлмас-ов. Уларни ўзлаштириш борасида бола "шоҳида" бўлса, сиз "баргида" юришингиз керак. Телевизорнинг болалар кўриши тақиқланган каналлари (айниқса, кабелли) ва компьютернинг ёқишлиш тизимига зудлик билан паролъ ўрнатинг. Телевизор пултини боланинг қўли етмайдиган жойда сақлашга одатлангиз. Жажжи "кўзумчоғингиз" ўтирган хонада турли бўлмағур кинофильмлар ва сериаллар кўришдан ўзингизни тийинг. Чунки болалар ўзларини бошқа иш билан машғулдек тутишса ҳам, барибир қулоғи динг туради.

Хуллас, барча техника воситаларида ота-она назорат қилиши мумкин бўлган мосламалар борлигини эсдан чиқарманг ва улардан умумли фойдаланинг. Токи болангиз сиздан кўра уларга кўпроқ меҳр кўймасин. Акс ҳолда кейинчалик афсусланиб юрасиз.

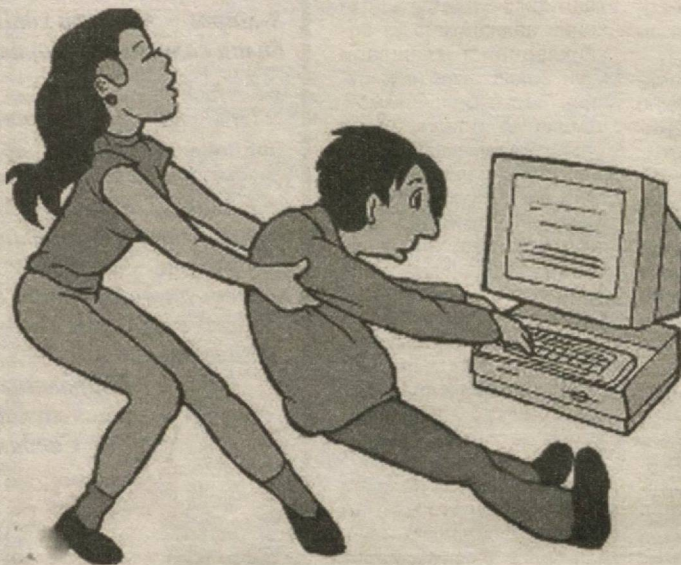
СУПЕР-ҚАҲРАМОНЛАР

Бола ҳамиша кимгадир тақлид қилади. Бугунги кунга ке-

Инсон ҳаётида уйқунинг ҳам ўз ўрни бор. Мутахассисларнинг фикрига кўра, тўйиб ухламаслик юракка салбий таъсир кўрсатиб, одам организмиди турли хил ший ва яллиғланишлар пайдо бўлишига олиб келиши мумкин экан. 8 соатдан кам ухлаганда инсон организмиди цитокин молекулаларининг даражаси ортади. (Бу молекулаларнинг ортиси организмда инфекция ёқи ший пайдо бўлган пайтлардагина кузатилади). Бу артерияларнинг зичлашиши, қон босимининг ошиши, инсулът ва юрак фаляжига олиб келиши мумкин. 4-5 соатлик уйқу натижасида одам организмиди инсулин ишлаб чиқариш меъёри бузилади. Қондаги қанд миқдори ортади.

Ҳар бир ота-она фарзандининг зиён-заҳматсиз, соғ-саломат вояга етишини истаиди ва болалигиданок кўз қорачигидек асрайди. Айниқса, усти юпуниқдан, очлиқдан, турли хасталик ва тарбиясизлиқдан астойдил химоя қилади. Шундай бўлса-да, кўпчилик ота-оналар жигарбандининг рухий, маънавий тарбиясига зарар етказиши мумкин бўлган айрим омилларга унчалик эътибор бермаслиги кейинги пайтларда сезилиб қолаёттир. Хўш, улар нималар экан, деган ўринли савол тугилади. Келинг, бу зарарли омилларни яъни фарзандингизнинг "ёқимтой душман"ларини унинг меҳри тушган буюмлар орасидан излайлик-чи.

БОЛАНГИЗНИНГ "ДУШМАНИ" ... КИМ?

либ қизлар онаси, боғча опасининг юриш-туришидан, ўғил болалар эса отаси ва акаларидан андоза олиши ҳам бир мунча эскирган услубдек бўлиб қолди. Бугуннинг болалари Спайдермен, Нинзя тошбақалар, бесўнақай Шрек, қизлар эса кўғирчоқ Барбига ўхшаши истаидилар. Боғчада, ҳовлида ўйнаб юрган пайти бу қаҳрамонлар ҳақида бир-бирлари билан мириқиб суҳбатлашади. Унинг бу кизиқишига ўзингиз "мой куйиб", эркатойингизга ўша қаҳрамонларнинг сиймолари акс этган ўйинчоқларни ҳаёда қилаверасиз. Қараб-сизки, бир кун келиб ширинтойингиз худди ўша суперқаҳрамонлардек ўйлайдиган, ўзини улардек тутиб, сизнинг насихатларингизга беписанд қарайдиган бўлиб қолади.

Бу гапларни эшитганг, болаларнинг иккинчи рақамли "душман"и сифатида эътироф этилаётган бу қаҳрамонларни унинг ҳаётидан дарҳол қувиб юборишга ошиқманг. Ахир, ўзингиз ҳам бир пайтлар Тарзан ва Маугли, Чингачгуларни худди шундай яхши кўрмас-мидингиз?

Яхшиси, болангиз билан унинг "қаҳрамон"лари ҳақида суҳбатлашинг, ўргимчак одамнинг аслида ҳаммага яхшилиқ улаишини, Шрек бадбаҳшара

бўлса-да, бағри очик ва танги эканини тушунтиринг. Бу суҳбатлар эса сиз билан фарзандингиз ўртасидаги риштани янада мустаҳкамлайди. Шунда болангиз тақлид қилаётган персонажларни секин-асталик билан унинг кизиқишлари доирасидан суриб чиқара оласиз. Болақай кўзлари ёниб, Нинзя тошбақани таърифлаётган пайтда, "Агар Алпомиш ҳақида эшитсанг борми", дея унга бу бетакор қаҳрамонини таништиринг. Унинг оти Бойчиборни, Ойбарчиннинг мардликларини ёқи ўзбек халқ эртакларидаги пахлавонлар таърифини келтиринг. Шунда фарзандингиз беихтиёр сизнинг йўғрингизга юра бошлаганини сезасиз.

«МИТТИ БЕЗОРИ»

Гарчи, бу дунёда инсонпарварлик аллақачон кенг қулоқ ёйган бўлса-да, кўпчилик ота-оналар ҳамон фарзандларига "тишли-тирноқли" бўлиши кераклигини уқтиришдан чарчашмайди. "Оғзингиздаги ошингни илиб кетмасликлари учун ҳеч қимга ҳақингни бериб қўйма!" дея боласига ўргатувчилар ҳам топилади. Тўғри, ҳар қим эркатойига ўзи истаган тарбияни беришга ҳақли. Аммо бундай "супер" болалардан бошқалар,

айтайлик айнан сизнинг фарзандингиз азият чека-чи? Албатта, болалар уришиб-талашиб катта бўлади. Аммо ўғлингиз ҳар қим кўчадан кўзи кўкариб, юзи қизариб, сеvimли ўйинчоғини синдириб келаверса-чи?.. Кундан-кунга унинг руҳи синиб, ўзига ишончи йўқолаётганини сезиб қолсангиз қандай аҳволга тушасиз? Демак, аҳвол жиддий: фарзандингиз ўйнайдиган худудда "митти безори" пайдо бўлган. Турган гап, ўтганнинг ўроғи, кетганнинг кетмонини олувчининг қучли "химоячи"лари — жанжаллаш бовиси ёқи уришқоқ онаси кўриқлаб юради. Ўша болақай ўғлингизни нега хафа қилганини суриштирсангиз, "Вой, менинг болам тилла! Айб ўзингизнинг ўғлингизда! Ҳа, урса, урибди, қап-катта хотин уялмай боланинг орасига тушасизми?" дея аюҳаннос солишди.

Бундай пайтда болангиз жанжаллашлардан нарироқда ўйнагани маъқул. Яхшиси, уни бирор спорт тўғрагига катнаштиринг. Шундай қилсангиз, аввало унинг саломатлиги тикланади, ўзига ишончи мустаҳкамланади. Ҳатто келажаги учун ўз олдига мақсад қўя билади. Ана шунда бўш-баёв эркатойингиз қанчалик ўзгариб кетганини кўриб кўзингиз қувнайди.

БИРОВНИНГ АЙБЛОВИ

Болалар янги ўйинчоғини ўртоқларига кўз-қўзлаши яхши кўришади. Унга ҳавасланиб қараётганларнинг ҳам шу ўйинчоқни ўйнагиси келади. Бола эса янги эрмағини бировга беришни истамайди. Қутилмаганда жанжал бошланади. Ўйинчоқни сўраган болақайнинг бовиси ёқи онаси, "Тавба-тавба! Калнинг нимаси бор, темир тарағи. Намунча қизғаммасанг, берсанг бирор жойи ейилиб қолармиди?", дея ширинтойингизни кизганчиқликда айблайди. Шунда сиз ҳам билиб-билмай: "Ўғлим (қизим), бу нима қилганинг? Одамни уялтирма. Шунанам кизганчиқ бўласан-

Мунозара учун мавзу

ми?! Бер шуни!" десангиз, бола эҳтимол истамаса ҳам айтганингизни қилар, аммо бола учун бу ноҳақ айблов бўлади.

Бундай вазиятда қўшни хотин билан гап талашмай, "Тавба, боланинг бундай одати борлигини билмас эканман, қани у билан ўзим бир гаплашиб кўрай-чи", деб уни нарироққа олиб кетинг. Бир-икки марта шундай қилсангиз, миттивойингизни ўз холига қўйишади.

Энг аввал, кичкинтойингиздан янги ўйинчоғини ўртоқлар билан ўйнамоқчимиз ёқи ўзимиз, шуни сўраб олинг. Чунки мулк уники-да. Шу билан бирга қизганчиқлик ёмон одат эканини, ҳар доим шундай қилаверса, у билан ҳеч қим ўйнамай қўйишини ҳам ёғини билан тушунтиринг. Шунда болангиз ноҳақ айбловга учрамайди.

БЕГОНАЛАР

Албатта, ҳаммамиз болаларга кўчада бегоналар билан гаплашмаслиқни уқтирамиз. Аммо ҳар доим ҳам бунга назорат қилишга имкомимиз йўқ. Шундай экан, бегоналар билан ўзини қандай тутишга болани ўргата билиш керак.

Агар эркатойингизга нота-ниш амакию, холалар билан гаплашмаслиқни тақиқлаверсангиз, бу унга акс таъсир этиши мумкин. Чунки болалар феълида тақиқланган нарсаларга кизиқиш қучли бўлади. Сиз, яхшиси, унга бу ҳавф нимадан иборатлигини очикчасига тушунтиринг. Ҳеч қачон нотаниш одамдан совға олмаслигини, ҳар қачан авраганда ҳам унга эргашиб кетмаслигини, агар бирор тавба бегона одам унинг қўлидан ушлаб олиб кета бошласа, овозининг борича бақириб, бошқаларни ёрдамга чақиршишни қулоғига қўйинг.

Кўчада адашиб қолиши ҳам болани кўркувга соладиган ҳавф-хатарлардан бири эканини унутманг. Агар у дўконда адашиб қолса, бегоналардан эмас, сотувчилардан, кўчада эса, албатта ҳуқуқ-тартибот ҳодимларига бориб, ёрдам сўраши кераклигини тайинланг. Ҳар эҳтимолга қарши боланинг ёнида унинг исми-шарифи, уй манзили, сизнинг телефонингиз ёзилган қозоғ бўлган маъқул.

Ота-оналик масъулияти оғир. Эркатой қоракўзларимиз соғ-саломат вояга етишлари учун ҳамиша зийрак бўлишимиз, уларнинг ёнидаги ўрнимизни бошқа бировга бериб қўймаслигимиз зарур. Тоқат, садоқат ва муҳаббат билан ота-оналик бурчини адо этсак, эрта бир кун бу ишимизнинг ширин меvasидан ҳузурланиб яшаймиз.

Дилфуза ҚҶЗИЕВА.

УЙҚУГА ТЎЙМАСЛИК — ЮРАККА ЗАРАР

Кўпчилик ҳолатларда қаттиқ чарчаш, мияда қон айнаилишининг бузилиши бедорликка сабаб бўлиши мумкин. Унинг белгилари: уйқунинг қочиши, эрта ўғониш билан изоҳланади. Бедорликнинг яна бир тури — жонсарақ оёқлар касаллигидир. Бунда бедорнинг оёқ ва қўлларининг учлари совуқ ёқи иссиқ бўлади. Беихтиёр қўли ва оёқ типирчилаши кузатилади. Бу ҳолатда одам уйқуга кета олмайди. Баъзан туш кўриш ҳам одам

Биласизми?

организмига ўз таъсирини ўтказиб, киши ҳолсизланади. Инсон онгида ҳал эа олманган муҳим муаммоларига тушида жавоб топиши мумкин, чунки туш кўраётганда ақл билан эмас, юрак билан қарор чиқарилади. Шунинг учун туш кўрган қуниимиз эралаб уйқуга тўймаганимизни ҳис қиламиз.

Қаҳвани меъеридан ортиқ истеъмол қилиш ҳам уйқусизликка олиб келади. Ухладан олдин телевизор кўриш ҳам зарарли. Унинг ўрнига ҳўл мева, мой-чечакли чой ёқи сут истеъмол қилиш фойдалидир.

Наталья ГУДКОВА тайёрлади.

ДУНЁНИНГ АНТИҚА ФАВВОРАЛАРИ

Сув табиатининг бебаҳо неъмат. Унинг товуши асабларни тинчлантиради. Инсон тафаккури билан яратилган фавворалар эса ўзининг гўзаллиги билан одамларни хайратга солади. Дунёдаги энг антиқа фаввораларни биласизми?

Ананас фаввораси, Waterfront Park, Чарльстон, АҚШ

Чарльстонда жойлашган бу фаввора хайкаллари ҳимоя қилиш миллий фонди томонидан антиқа кўриниши учун мақтов ёрлиги билан тақдирланган. Унга ананас шакли берилган. Чунки бу меванинг ватани АҚШ ҳисобланади.

Жўмрак фаввораси, Менорка, Испания

Хавода муаллақ турган бу антиқа жўмракнинг сири шундаки, фаввора ижодкорлари сув оқими ичига усталик билан таъминот қувурини жойлаштиришган.

Пирамида фаввораси, Лима, Перу

Перуга йўлингиз тушса, Лима шаҳридаги фавворалар паркни албатта бориб кўринг. 1929 йилда очилган бу парк 2007 йилда замонавий шаклга эга бўлган ва Гинненинг рекордлар китобидан жой олган. У ердаги 13 та фавворанинг бари санъат асарига қиёс. Айниқса, пирамида фаввораси одамларни хайратга солади.

Кураш фаввораси, Монреаль, Канада

Канадалик расмсон Жан-Поль Риопеленинг энг машҳур асарларидан бири ҳисобланган бу фаввора марказдан сув оқими тепага кўтарилиб, сув юзи туман билан қопланади. Шу лаҳзадан бошлаб, фавворанинг марказий қисмида 7 дақиқа олов ҳалқаси ёниб туради. Фонтан атрофида бронзадан ясалган одамлар ва ҳайвонларнинг хайкаллари ўрнатилган. Фаввора 1969 йилда қурилган бўлиб, ҳозирги кунга чамомошабинларни ажаблантирмоқда.

Хавода сузаётган фаввора Nine Floating, Осака, Япония

Япониялик Исаму Ногучи томонидан яратилган бу фаввора кучли сув оқими ёрдамида ердан итарилаётганга ўхшайди. Шу билан бирга у хавода сузаётгандек таассурот ҳам уйғотади.

Тупурувчи фаввора, Crown Fountain, Чикаго, АҚШ

АҚШнинг Чикаго шаҳридаги Миллениум парк марказида жойлашган бу фавворанинг бир-бирига қарши турган ишша минораси светодиодлар билан тўлдирилган. Улар ёрдамида фаввора ёнида турган инсон юзи минораларда акс этади. Бироз вақт ўтгач, акс эттирилган юз лабларини чўчайтириб, оғзидан томошабинга қарата кўп микдорда сув пушқайди.

Гулмира ЖАЛИЛОВА тайёрлади.

СЕВИШ БОШҚА, ЯШАШ БОШҚА ЭКАН...

— Асли хоразмликман. Исмим Рашид, ёшим 40 да. Уйланиб, ажрашганман. Икки нафар фарзандим аввалги аёлим билан яшайди. Олий маълумотлиман. Тошкентда шахсий уйим бор.

— Уэр энди, барибир сўрамасак, бўлмайдими, нима сабабдан ажрашган эдингиз?

— Аслида Шарифа билан севишиб турмуш қурганмиз. У бадавлат оиланинг фарзанди бўлгани учун отаси ҳеч нарсаси йўқ, камбағал йигитга турмушга бермайдиган, деб оёқ тираб туриб олган. Аммо муҳаббатимиз голиб чиқди. Ҳеч нарсасига муҳтож қилмайин деб кун-у тун ишладим. Топган пулларимни кўча-кўйда беҳуда сарфламасдан уйга олиб келардим. Аммо кейинги беш-олти йилда хотиним жуда ўзгариб кетди. Мени менсимайди, уйдаги ҳамма муаммоларни ўзи ҳал қиладиган одат чиқарди. Унинг бу қилиқлари мени эрлик иззат-нафсимга тегарди. Ўзини катта олиши, болалар олдида уялмай-нетмай камситиб, гап талаша бошлашларидан зада бўлдим. Бир-икки оғохлантирдим, жанжаллашдик. Энг ёмон тарафи, ўз болаларимни ҳам менга қарши қайраб, ёмонлай бошлади. Бир неча марта ота-оналаримиз, маҳалла нурунийлари аралаштишди, лекин Шарифа ҳеч кимга қўлоқ солишни истамасди. Охири қонуний равишда ажрашдик.

— Кексаларимиз эр-хотиннинг уриши, дока рўмоннинг қуриши, деб бежизга айтишмаган. Кўнгилнинг гапига кирсангиз нималарни истамайди. Сабр қилиб, аёлингизни тушунишга ҳаракат қилишингиз керак эди.

— Ҳатто қушинг ҳам уяси бузилмасин, деган гап бор. Оиламни асраб қолишга жуда кўп уриндим. Нима десам экан сизга, муҳаббатнинг кўзи кўр бўлади, деганларни рост экан. Ишонасизми, роса тўрт йилча бир-биримиз билан синашта бўлиб юрдик. Буни қарангки, севиш бошқа, эр-хотин бўлиб яшаш бошқа экан-да.

Ниятим, мени тушунадиган, қийинчилик кўрган, юраги тоза аёл бўлса, уйландим. Илтимос, ёрдам берсангизлар.

...Рашид билан обдон суҳбатлашгач, унинг бизга қуйилиб айтган гап-сўзларига ишондик. Ердам беришимизни эшитиб, у ҳам жуда хурсанд бўлди.

Орадан бир ҳафта ўтгач, тахририятга Ҳалима исмли жиззахлик онахон мурожаат қилди.

— Қизим бир нафар фарзанди билан ажрашган. Қуёвим асли хоразмлик. Қизим Тошкентда ўқиб юрган кезлари ёқтириб қолиб, мени десаларинг шу йигитга турмушга берасизлар деб оёқ тираб туриб олди. Кейин билсак, у ҳомиладор экан. Кўча-кўйда бош кўтариб юрولмай қолдим. Ими-жиммида тўй қилиб узатдик. Қуёв томондан ҳеч ким келмади. Ноинсофни қаранг, хотиним билан бефарзандлик туфайли ажрашганман деб қизимни лақиллатган экан. Иккита боласи борлигини кейин билибмиз. Бола туғилгач, қуёвнинг хунарлари кўпайди. Бошида юмшоқ табиатли

Бахтли бўлинг

қўринганди. Одамларга яхши кўриниш учун ўзини шундай тутаркан. Аслида жуда асабий, баджаҳл йигит экан. Қизимни аямай урадиган одат чиқарди. Болам шўрликнинг дарди ичида эди. Ўзим пиширган ош, айланиб ҳам, ўргилиб ҳам ичавераман, аралашманлар деб туриб олгач, дадаси иккимиз индамай кутиб юрдик. Аммо уч яшар неварамни ҳам ура бошлагач, чидаб туrolмадик. Оиласи тинчиб кетса бўлди деб неварамни ўзимиз боқиб катта қилдик. Қуёв қурғур на ўзи ишлаб пул топади, на қизимни ишлашга қўяди. Охири бундай азоб-қуқбатда яшаш жонига тегди шекилли, ҳамма нарсаларини йиғиштириб, қайтиб келди. Яшайман деган одам бирор мартаям ортидан сўраб келма-

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» руқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топиришлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ИСМАЛОҚНИНГ ХОСИЯТИ МЎЛ

Исмалоқ кўкларнинг эрка кўкатларидан бири ҳисобланади. Унинг таркибига темир, кальций, мағний, А, С, Е витаминлари, антиоксидантлар ва фолий кислотаси мавжуд бўлиб, оқсил ҳамда йодга бойлиги хижатидан бошқа ўсимликлардан ажралиб туради. Сўнгги вақтларда ундан нурланишни даволашда ҳам кенг фойдаланилмоқда. Исмалоқ серсув бўлгани боис ундан тайёрланган таомлар жуда хушхўр.

У ошқозон ости беши ва ичаклар фаоллигини яхшилаш учун жуда фойдалидир. Оз миқдорда истеъмол қилинганда ҳам организмнинг керакли витаминлар ва минераллар захирасини тўлдиради. Унинг ҳазми энгил. Ўрта асрларда эса бу ўсимлик қабзиятга даво сифатида қўлланилган.

Музлатилганини 8 ой давомида сақлаш мумкин. Уни муздан эритиш вақтида таркибига кераксиз бактериялар кўпаяди. Айниқса, нитратлар болалар соғлиғига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Муздан эритилган исмалоқни фақат катталар истеъмол қилиши тавсия этилади. Болаларга эса фақат янги терилган исмалоқли таомлар фойдали эканини

Табиат — дорихона

унутманг.

Қуйида эътиборингизга исмалоқли грек пирогини ҳавола этамиз.

Керакли масаллиқлар: 250 гр. исмалоқ, 400 гр. пишлоқ, 50 гр сариеғ, 1 боғ кўк пиез, 1 боғ шивит, 1 боғ петрушка, туз, қалампир, 1 та пиез, 2 ош қошиқда зайтун ёғи.

Тайёрланиши: Кўкатлар ювилиб, суви селгигач, майда қилиб тўғралади ва 2-3 дақиқага қайнаб турган тузли сувга солиб, сузгичда сузиб олинади. Тодада ёғ қиздирилиб, кубик шаклида тўғралган пиез 5 дақиқа қовурилиб, тезгина оловдан олинади ва унга исмалоқ, кубик шаклида тўғралган пишлоқ, кўкатлар ҳамда мускат ёнғоғи солинади. Таъбга кўра, туз, қалампир сепиб аралаштирилади. Думалоқ шаклдаги идишга сариеғ суртиб, олдиндан тайёрлаб, икки қисмга ажратилган хамирнинг бири каттароқ қисми идишнинг тагига ёйилиб, устига тайёр масса қўйилади. Хамирнинг кичикроғини унинг устига ёйиб, 180 даражада қиздирилган газ печига қўйилади. Пирог 45 дақиқа давомида пиширилади. Пишгач, устига сариеғ суртилади.

Латофат САБДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Оила бекатидан

ди. Қизим Шоиранинг ёши 30 да. Иймон-этиқодли, аёл кишига озор бермайдиган, масъулиятли 40-45 ёшлардаги уйланиб ажрашган эрка бўлса узатардик...

Ҳалима аянинг гапларини эшитиб бўлгач, қизи Шоирахонга Рашид ҳақидаги маълумотларни тавсия қилиб ўйлаб кўришларини айтдик. Бир маҳал ҳалиги суратни қўлига олган Ҳалима аянинг ранги оқариб, қўлларни титрай бошлади.

— Ахир бу... — дердию, тинимсиз бош чайқарди.

Нихоят ўзини қўлга олиб: — Қизимнинг бахтига зомин бўлган ношуккур, кўрнамак мана шу-да, — деди аламли овозда.

— Адашмаяпсизми? У бизга бир марта уйланиб ажрашганман, болаларимга ўз вақтида алимент пулларини тўлаб турибман, деганди-ку?

— Ҳа, у ўзини ҳаммага жабрланган кўрсатиб, содда одамларни чув тушириб юради. Қизим билан учрашиб юрган кезлари ҳатто хотинидан ажрашмаган ҳам экан...

Ҳалима аяга бироз таскин бериб, самарқандлик Билол исмли йигитнинг телефон рақамини бериб қузатиб қўйдик. Сўнг ҳалиги Рашидга қўнғироқ қилиб, юз берган воқеани айтиб, нега алдаганини сўрадик. У ниҳоятда бандлигини баҳона қилиб, ўзи албатта биз билан учрашиб, бор ҳақиқатни айтишга ваъда берди. Орадан икки кун ўтгач, тахририятга келди.

— Опажон, кечадан бери жуда эзил-япман, энди кейинги тақдирим ҳақида обдон ўйлаб қолдим. Минг бора уэр, сизларни ҳам алдаган эдим. Майли, мен ҳақимдаги бор гапларни ёзаваринг, зора бошқаларгаям сабоқ бўлса. Йигитлар уйланишдан, қизлар эса турмушга чиқишдан аввал чўқур ўйлаб кўришин. Ўзимга келади деган бўлсам, Шарифадан кечирим сўрасам, нима дейсиз, кечирармикан? Фарзандларимни пойтахтга олиб келиб ўқитаман, дея бош эгиб чиқиб кетди.

Фойдали МАСЛАҲАТЛАР

Макаронни каттароқ идишда кўпроқ сувда қайнатилса, эзилмай пишади.

Газ печининг ҳарорати ҳаддан ташқари иссиқ бўлса, печ ичига бир пиела совуқ сув қўйинг. Шунда иссиқлик меъёрига келади.

Саримсоқпиезни осон тозалаш йўлини биласизми? Бунинг учун уни 5 дақиқа давомида қайноқ сувда ивитиб олинг.

Қўлга ўрнашиб қолган балиқ, саримсоқпиез ва шунга ўхшаш махсулотларнинг ёқимсиз хидини йўқотиш учун, қўларингизни бир оз намлаб сўнгра туз билан яхшилаб ишқалаб ташланг, кейин совунлаб ювинг.

Агар сотиб олган творогингиз нордон бўлса, уни ширин ва майин қилишинг ажайиб усули бор: Творог қанча бўлса шунча микдорда сутга аралаштириб, бир соат шу ҳолда қолдириг. Сўнг дока ёрдамида творогни суддан ажратиб олинг.

Жундан тўқилган кофта ва кийимларни ювганингизда қўзилиб қолиши табиий. Уни тузатиш учун шампун-кондиционер қўшилган илиқ сувда ювиб, стол устига ёйиб қуриг.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

БАҲОРГА ЎХШАЙСИЗ

Сиз Баҳорга ўхшайсиз, она,
Ўйғотасиз юракларни ҳам.
Аёл зоти муқаддас, дерлар,
Сизлар билан яшайди олам.

Еру осмон алёр айтади,
Тағрифингиз сизмагай сўзга.
Ҳақиқат шу: ҳар қандай зот ҳам,
Бошин эгар ҳамisha сизга!

Гулруҳ АҚРОМОВА,
Юнусобод туманидаги
98-мактаб психологи.

СИЗ МАЛАКСИЗ

Дилмда яшайди бир ажиб туйғу,
Онажон айтсам гар қиёси йўқдир.
Майли-да берайин бунга бир урғу,
Қалбингиз рангидек у ҳам оппоқдир.

Менга-ку, сиздан кўчган бу меҳр,
Паридек, маладек улғусиз, она.
Насиҳат қиласиз айлабон сеҳр,
Сўзлайсиз пурмаъно ва дона-дона.

Қилгайман тавалло, ўлай изингиз,
Қанча эъзозласам шунча бўлар кам.
Чинорлар умрини тилар қизингиз,
Баҳордек ёршин бу кўҳна олам.

Садоқат САЛИМБОВЕВА,
Бекобод туманидаги 1-сонли
умумтаълим мактабининг
7 "г"-синф ўқувчиси.

ГУВОҲНОМА
МАЖБУРИЙ

Яқиндагина фарзандли бўлдик.
Эримга болага туғилганлик тўғри-
сидаги гувоҳнома олиш керак
десам, пайсалга солаятти. Бу
хужжатни кечроқ олсак бўладими
ёки мажбурийми?

С. Ниёзова,
Жиззах шахри.

Мамлакатимизда амалда бўлган
қонунчилик талабларига биноан, гўдак-
нинг дунёга келиши энг аввало фуқаро-
лиқнинг бошланишидир. Ота-онанинг
фарзанд олдидаги бурч ва мажбурият-
лари бола туғилганда фамилияси, жой-
лардаги ФХД бўлимида қайд этилган
пайтдан бошланади.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қунидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шмми, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 2 ой. Нўқтали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Торт олий курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Гўзаллик саломига тайёрлаш — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тўкувчилик — 2-3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, Рус тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул, сарпо қути ва саватлар ясаш — 2 ой, Би-
сердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.
Барчаси амалиёти билан. Ётоҳона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.

МЎЛЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18° дан 22° гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йули кўчаси 4-уй 40-хона. МЎЛЖАЛ: Қўйлик киним
бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (қундузи)

Муассеслар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси
(Болалар жамағатаси) ва «Соғлом аялдоқ учун» халқаро хайрия жамағатаси

Тахририятга келган қўлёзмалар
муаллифларга қайтарилмайди.
Реклама материаллари мазмунини
тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмаҳонасида чоп этилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти — 15:00
Босишга топширилди — 15:00

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ОНАМНИНГ ЎЗИМАН

Кимларгадир ўхшатманг мени,
Онажоним сенга ўхшайман.
Ахир, онам қизиман-да мен,
Ундан бошқа кимга ўхшайман.

Кимларгадир ўхшатманг мени,
Қошларим ҳам, кўзим ҳам қора.
Айт уларга, тушунмаяпти,
Мен ўзингга ўхшайман она!

Қара, сендек сочим ўстирдим,
Сиргаларинг қўлоқда, мана!
Қўшларинг нима деса ҳам,
«Худди ўзим», деб айтгин она!

Айт, сўз айтиб хафа қилдимми?
Наҳот дилинг оғритдим яна!
Ахир, сенга ўхшайман-ку,
Шундай экан кечиргин, она!

Шаҳноза ЗИЁЕВА,
ЎЗМУ талабаси.

ОППОҚ ТОНГЛАР ИФОРИ

Майса баҳор, фаришта баҳор,
Оппоқ тонглар ифоришман?
Райҳон иса тўлғанда борлиқ —
Сен ҳам ишқинг бедоримсан?

Бодом гуллар, дилга ўт ёқиб
Бинафшалар тағзимга келар.
Капалакнинг қанотларида —
Атиргуллар базмага келар.

Турналарнинг арғамчисиди —
Бир қўшиқлар бизни дараклар.
Дилга сурур, фарахбахш этиб —
Йўқлаб келди бизни лайлақлар.

Мадина МУРОДОВА,
Жиззах вилояти.

Савол-жавоб

Ўзбекистон Республикасининг Оила
кодексида белгиланганидек, болалар-
нинг туғилишини қайд этиш мажбурий
бўлиб, бола туғилган жойдаги ёки ота-
онадан бирининг доимий яшаш жойи-
даги ФХД органларида бир ой мuddат
ичида амалга оширилиши лозим.

Минг афсуски, фарзанди хатто маъ-
лум бир ёшга етиб қолган бўлса-да,
ҳалигача унинг туғилганлигини қайд эт-
тиришга шошилмаётган айрим боқибе-
га ота-оналар орамизда учраб туриб-
ди. Ҳар қандай ҳолатда ҳам ворислари-
миз олдидаги масъулиятни унутишга
ҳаққимиз йўқ.

Саволга Жиззах шаҳар ФХД
бўлими мудири З. ҚОСИМОВА
жавоб берди.

Байрам мушоираси

ҚУЁШИМ СЕН...

Юлдузларга
термулмайман,
Ёруғ юлдузим ўзинг.
Денгизлар-ла
сирлашмайман,
Денгиз шиддати кўзинг.

Юрак қўрим,
мунисинам,
Қувончиму кўз ёшим сен.
Онажоним, ёлғизинам,
Абад ўчмас қуёшим сен!

Раъно ШАВКАТ қизи.

ХУШ КЕЛИБСАН!

Баҳор келди юртимга,
Кучоғи гулга тўлиб.
Яшил баргли соғина,
Ялғиз, чучмома илиб.

Хуш келибсан, баҳорой,
Кутдик сени зор, интиқ.
Сендан олайлик чирой,
Осмоним бўлсин тиниқ.

Юринг энди қизларжон,
Ботда базм қилайлик.
Кўкламини олқишлабон,
Этакка гул терайлик.

Холида АЛИБОВЕВА,
Бўка туманидаги
44-умумтаълим
мактаби ўқувчиси.

ЖАВОБ КЕЛМАЯПТИ

Мен 2012 йил август ойида ни-
коҳимиз қайд этилган Россия Фе-
дерациясига қарашли Уфа шаҳар
ФХД бўлимига никоҳ гувоҳнома-
си сўраб ариза ёзиб почта орқа-
ли юборган эдим, лекин ҳозирга-
ча жавоб келмаяпти. Қаерга му-
рожаат қилишим керак?

Ф. Собиров.

Сиз шахсингизни тасдиқловчи ҳуж-
жат билан яшаш жойингиздаги ФХД
бўлимига мурожаат қилсангиз, сўро-
нома орқали Сизга никоҳ гувоҳнома-
си олиб берилади.

Саволга Хатирчи тумани
ФХД бўлими мудири Насиба
ТУРАЕВА жавоб берди.

ҲИКМАТЛАР

Одамларни мутлақо
кераксиз нарсаларни
ўрганишдан қайтариб
бўлмайди.

Л. ВОВЕНАРГ

Ўзини билимдон
дейдиган нодондан қоч.

КОБУС

Ўзгаларнинг ярамас
ишларини пеш қилиш
балчиққа қўл ювиш
билан баробардир.

Ж.ПЕТИ-САН

СПОРТ...СПОРТ...СПОРТ...

ДИПЛОМАТЛАР
ДОНА СУРИШДИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи
ишлар вазирлигининг Кабуллар уйи-
да мамлакатимизда аккредитаци-
ядан ўтган дипломатик корпус,
халқаро ташкилотлар ваколатхонала-
ри, хорижий фирма ва компаниялар
вакиллари ўртасида анъанавий
шахмат турнири бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Ташқи ишлар вазир-
лиги ва мамлакатимиз шахмат фе-
дерацияси томонидан тўққизинчи
бор ташкил этилган ушбу мусоба-
қада Индонезия, Германия, АҚШ,
Латвия, Туркия, Грузия, Афғонис-
тон, Бангладеш, Россия, Украина,
Эрон, Покистон, Қозғистон, Қирг-
изистон, Тожикистон каби давлат-
ларнинг элчихоналари, Шанхай
ҳамкорлик ташкилоти Минтақавий
аксилтеррор тузилмаси ва «Лукойл»
компаниясидан вакиллар ўзаро куч
синашди. Мусобақа FIDE — Халқаро
шахмат федерацияси қоидала-
рига мувофиқ Швейцария тизими
бўйича ўтказилди.

Турнирда Германиянинг Ўзбеки-
стондаги элчихонасида вакиллари бир-
инчи, Туркия дипломатлари иккин-
чи, Ўзбекистон Республикаси Та-
шқи ишлар вазирлиги вакиллари
эса учинчи ўринни эгаллашди.

ТЕРМА ЖАМОАМИЗ
ЙИГИНИ

Ўзбекистон футбол федерация-
си манбаларидан олинган хабар-
ларга қараганда, Миржалол Қоси-
мов бошчилигидаги Ўзбекистон
миллий терма жамоаси футболчи-
лари 18 март куни Тошкентда тўпла-
нишдади.

БАА термасига қарши кечадиган
Осиё кубogi-2015 саралаш бахсла-
рининг навбатдаги учрашувини
ўтказиш мақсадида термаи деле-
гацияси 20 март куни Дубайга йўл
олади.

БАА сафари ниҳоясига етгач,
барча футболчилар Тошкентда тай-
ёргарликни давом эттиришади.

Хабарингиз бор, Ўзбекистонни
26 март куни Ливанга қарши муҳим
учрашув кутмоқда. Дарвоқе, ливан-
лик футболчилар Тошкентга ками-
да 4 кун олдинроқ етиб келиши ре-
жалаштирилган.

Мамлакатимиз терма жамоаси-
нинг якуний таркиби эса, шу кун-
ларда эълон қилинади.

Интернет манбалари асбсида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга олин-
ган. Буюртма Г — 328. Формати А-3, ҳажми 2
табоқ, Адади — 10580. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

ISSN 2010-7609

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон
МУСУРМОНОВА

Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ

Мусахҳихлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОВЕВА

Web-site: oilavajamiyat.uz

12 45